

Ένα Ασφαλές Διαδίκτυο για όλους

Ασφάλεια και Εθισμός στο Διαδίκτυο
και οι Κοινωνικές Επιπτώσεις του

Μια Μηνιαία Ηλεκτρονική Έκδοση της Ελληνικής
Καταναλωτικής Οργάνωσης (Ε.Κ.ΑΤ.Ο.) Φλώρινας

Τεύχος 16
Μάρτιος
2010

Περιεχόμενα

Τα Διαδικτυακά Εγκλήματα στα Προσωπικά Δεδομένα - Σχοινάς Κων/νος - Μέρος 1ο.....	2
Εκδήλωση με Αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου - Χανιά, 9 Φεβρό 2010.....	3
Παιδοφιλία και Διαδίκτυο - η Ελληνική Έρευνα - Μέρος 1ο.....	4
Ενημέρωση από το neo2.gr - Νέοι Κανόνες για την Ψηφιακή Εποχή - Μέρος 2ο.....	5
Θέματα Ασφάλειας στο Internet....	7

Από τη Σύνταξη

Από το τεύχος αυτό ξεκινάμε την δημοσίευση της έρευνας που έχει κάνει ο κ. Παπάνης Ευστράτιος, που είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, για την Παιδοφιλία και το Διαδίκτυο καθώς και την δημοσίευση της εργασίας του κ. Σχοινά Κων/νου με θέμα "Τα Διαδικτυακά Εγκλήματα στα Προσωπικά Δεδομένα".
Από το Ν. Φλώρινας συμμετείχαν με έκθεση που έγραψαν, 9 μαθητές Γενικού Λυκείου στον 1ο Διαγωνισμό με θέμα "Τι Πρέπει να Προσέχω στις Ιστοσελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης", που προκήρυξε η Ε.Κ.ΑΤ.Ο. Φλώρινας σε συνεργασία με το Κέντρο ΠΛΗ.ΝΕ.Τ. Ν. Φλώρινας. Περιμετρότερα για την βράβευση των τριών μαθητών στο επόμενο τεύχος.

Για το Δ.Σ. της Ε.Κ.ΑΤ.Ο. Φλώρινας

Ο Γενικός Γραμματέας - Στυλιάδης Κων/νος - styliadis@sch.gr

Μέλη Δ.Σ. της Ε.Κ.ΑΤ.Ο. Φλώρινας

Πρόεδρος : Χρυσοχοΐδης Βασιλείος
Γεν. Γραμματέας : Στυλιάδης Κων/νος
Αντιπρόεδρος : Χατζής Γεώργιος
Ταμίας : Μαρκοπούλου Ελένη

Επικοινωνήστε μαζί μας :

e-mails : styliadis@sch.gr,
g_hatzis@yahoo.com, algob@hol.gr,
ekatoflorinas@yahoo.gr

Ταχυδρομική Διεύθυνση

Ελληνική Καταναλωτική Οργάνωση (Ε.Κ.ΑΤ.Ο.) Φλώρινας
Ι. Καραβίτη 2 - Κτίριο "ΔΙΕΘΝΕΣ"
531 00 Φλώρινα

Πανευρωπαϊκός Διαγωνισμός Κουίζ (04/03/2010)

Το Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Κέντρων Ασφαλούς Διαδικτύου Insafe διοργανώνει κουίζ που απευθύνεται σε παιδιά και νέους ηλικίας 9 έως 15 ετών. Δύο διαφορετικά κουίζ ανάλογα με την ηλικία του παιδιού (9-12 και 13-15) θα είναι προσπελάσιμα μέσω Διαδικτύου μέχρι τις 31 Μαρτίου 2010 στη διεύθυνση <http://www.sid2010quiz.org>. Οι νικητές θα αναδειχθούν σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και θα βραβευθούν σε ειδική εκδήλωση που θα διοργανώσει το Insafe. Πηγή : <http://saferinternet.gr/>

Τα Διαδικτυακά Εγκλήματα στα Προσωπικά Δεδομένα

Σχοινάς Κων/νος - Μέρος 1ο

ΤΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ
ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ
ΑΣΦΑΛΗ ΠΛΟΗΓΗΣΗ

Κωνσταντίνος Σχοινάς,
Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Ελληνογαλλικής Σχολής Ευγένιος Ντελακρουά
e-mail : kostasalgo@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το διαδίκτυο, η μεγαλύτερη δεξαμενή πληροφοριών στον κόσμο, είναι ανοιχτό τόσο στους καλόβουλους όσο και στους κακόβουλους επισκέπτες. Ο πληθυσμός του Internet, αν και έχει δεχτεί κατά καιρούς πολλές παραβιάσεις και παρενοχλήσεις όσον αφορά την ασφάλεια των συστημάτων και την κλοπή δεδομένων, δεν έχει υιοθετήσει μια ολοκληρωμένη εκπαίδευση σε θέματα που αφορούν τη δικτυακή ασφάλεια, με αποτέλεσμα ολοένα και περισσότεροι χρήστες να βρίσκονται σε σύγχυση.

Η διαδικτυακή παρενοχληση και η υποκλοπή προσωπικών δεδομένων είναι μια εξελισσόμενη "μόδα". Στην παρούσα εισήγηση αρχικά γίνεται μια σύντομη παρουσίαση όσον αφορά τα επικρατέστερα διαδικτυακά εγκλήματα και παράλληλα προτείνονται τρόποι αντιμετώπισή τους. Στο τέλος της παρουσίαζονται οδηγίες και συμβουλές για τους απλούς χρήστες και τους περισσότερο ύμπειρους.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ :

E-mail, Phishing, Pharming, Scam Blogs, Chat rooms, File sharing.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το διαδίκτυο λίγα χρόνια πριν αποτελούσε ένα περιορισμένο δίκτυο, συνήθως μεταξύ πανεπιστηματιών και στρατιωτικών μονάδων.

Με την πάροδο των ετών σημειεύθηκε τεράστια ανάπτυξη και εξάπλωση του διαδικτύου σε πολλούς τομείς της καθημερινότητάς μας, με αποτέλεσμα των εκθετικό πολλαπλασιασμό γενικής μετατροπής των

δεδομένων πάσης φύσεως σε ψηφιακή ηλεκτρονική μορφή. Αντίστοιχα όμως παρατηρείται ανάπτυξη και εξάπλωση σε παγκόσμια κλίμακα όσον αφορά την υποκλοπή των προσωπικών δεδομένων.

Πρόκειται για μια μορφή απάτης που δε στοχεύει στην "τσέπη" του θύματος καταναλωτή, αλλά στην κλοπή των προσωπικών του δεδομένων και τη χρήση τους από τρίτους στο διαδίκτυο. Η απάτη αυτή εμφανίζεται ως :

- Στην ηλεκτρονική αλληλογραφία (E-mail)
- Στην απόσπαση προσωπικών στοιχείων (ψάρεμα) (Phishing)
- Στην ανακατεύθυνση του browser σε πλαστογραφημένες web pages (Pharming)
- Στις ψεύτικες αγγελίες για την ανεύρεση εργασιακής απαυξόλησης (Scam)
- Στις λίστες καταχωρίσεων (ιστολόγια) (Blogs)
- Στα κανάλια συζητήσεων (Chat rooms)
- Στο διαμοιρασμό αρχείων μέσα από το διαδίκτυο (File sharing)

2. ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

2.1. Στην ηλεκτρονική αλληλογραφία (E-mail)

Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αποτελεί μια από τις πιο δημοφιλείς υπηρεσίες του διαδικτύου καθώς παρέχει το πλεονέκτημα της οικονομικής και ταχύτατης επικοινωνίας με εκατομμύρια ανθρώπους σε ολόκληρο τον κόσμο ενώ παράλληλα αποτελεί το συνηθέστερο τρόπο για τη μετάδοση ιών στα αρχεία και στα λογισμικά των υπολογιστών.

Οι ιοί των υπολογιστών ξεκίνησαν αρχικά με σκοπό τη "φάρσα" μεταξύ των προγραμμάτων και τον έλεγχο της πειρατείας των προγραμμάτων. Σήμερα οι ιοί έχουν αλλάξει χρήση.

Οι νέοι ιοί έχουν ως αντικείμενο την υποκλοπή, την κατασκοπεία, με σκοπό την αξιοποίηση στοιχείων και πληροφοριών για στρατιωτικούς ή και εγκληματικούς λόγους. Συνήθως υποκλέπτονται αριθμοί πιστωτικών καρτών και κωδικοί λογαριασμών (password).

(συνεχίζεται)

Εκδήλωση με Αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου - Χανιά, 9 Φεβρόαριος 2010

Ο Δήμος Χανίων σε συνεργασία με την Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου, διοργάνωσε εκδήλωση στις 9 Φεβρουαρίου 2010, ώρα 18:00-21:00 στο Μεγάλο Αρσενάλι.

Ο Δήμος Χανίων ως πρωτοπόρος και καινοτόμος Δήμος συμμετείχε ενεργά στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Ασφαλούς Διαδικτύου, η οποία εορτάστηκε στις 9 Φεβρουαρίου 2010 για έβδομη συνεχή χρονιά και σε πάνω από 60 χώρες στον κόσμο. Το σλόγκαν του φετινού εορτασμού ήταν «Προιν δημοσιεύσεις, σκέψου».

Επ' ευκαιρίας της εκδήλωσης εορτάστηκε και η Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, η οποία γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 28 Ιανουαρίου, με πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρώπης και την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας (ΕΠΕ).

Στα πλαίσια της εκδήλωσης έγινε αναφορά για τις κακοτοπιές του Διαδικτύου και τα μέσα προστασίας, την ασφάλεια και προστασία των προσωπικών δεδομένων στην Κοινωνία της Πληροφορίας και την ψυχολογική ασφάλεια και το Διαδίκτυο.

Παρακάτω επισυνάπτονται οι παρουσιάσεις των ομιλητών :

- «**Οι Κακοτοπιές του Διαδικτύου και Μέσα Προστασίας**», Φραγκονικολάκης Εμμανουήλ, Υπεύθυνος Πληροφορικής & Νέων Τεχνολογιών, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Χανίων και Μέλος της Ένωσης Πληροφορικών Ελλάδας (ΕΠΕ).
- «**Ασφάλεια και Προστασία Δεδομένων στην Κοινωνία της Πληροφορίας**», Τσαγκατάκης Μιχαήλ, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. SAFENET, Δικηγόρος Ειδικευμένος στις Νέες Τεχνολογίες & την Καινοτομία.
- «**Ψυχολογική Ασφάλεια και Διαδίκτυο**», Στυλιανίδου Βασιλική, Παιδοψυχίατρος, Ιατρείο Παιδιών & Εφήβων του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Χανίων, Μέλος της Ευρωπαϊκής Σχολής Ψυχανάλυσης.

Σχετική ιστοσελίδα :

<http://www.chania.gr/press-release/municipality-press-releases/asfa.html>

Παιδοφιλία και Διαδίκτυο : Η Ελληνική Έρευνα

Ενστράτιος Παπάνης, Επίκουρος Καθηγητής ΠΑΙΔΟΦΙΛΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ : Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Μέρος 1ο

ΠΑΙΔΟΦΙΛΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ : Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Ενστράτιος Παπάνης, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Ελπίδα Γιαννακού, Φοιτήτρια Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Λεμονιά - Ελένη Μαλκογιώργου, Φοιτήτρια Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύμφωνα με το DSM-IV (American Psychiatric Association, 1994), ως παιδοφιλία ορίζεται η σεξουαλική διέγερση από ανήλικα παιδιά (ηλικίας έως 13 ετών), καθώς και η δημιουργία σεξουαλικών φαντασιώσεων με ανήλικους. Ο ορισμός της παιδοφιλίας δεν περιλαμβάνει την επιδιώξη σεξουαλικής επαφής με τον ανήλικο (παιδεραστία).

Η παιδοφιλία ανήκει στην ίδια κατηγορία ψυχικών ανωμαλιών και διαταραχών που ανήκουν η νεκροφιλία, η αιμομιξία, η ζωοφιλία κ.ά. Το διαδίκτυο αποτελεί τον πλέον κατάλληλο χώρο δράσης των παιδεραστών, οι οποίοι μέσω των ομάδων συζήτησης επιδιώκουν τη συνομιλία με ανήλικους χρήστες.

Τα δωμάτια επικοινωνίας (chat rooms) στο διαδίκτυο, παρέχουν τη δυνατότητα σύναψης διαπροσωπικών σχέσεων με άτομα όλων των ηλικιών, από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές. Το γεγονός ότι πρόκειται για δημόσιους χώρους σύγχρονης επικοινωνίας, που επιτρέπουν την ανωνυμία, δημιουργεί την ψευδαίσθηση της ασφάλειας και παρασύρει τα παιδιά.

Για την εκπόνηση της έρευνας δημιουργήθηκαν σε δωμάτια ανοιχτής επικοινωνίας (chat rooms) δύο ψεύτικα προφίλ. Ενός αγοριού από την Επαρχία (Μυτιλήνη) και ενός κοριτσιού από την Αθήνα, ηλικίας 10 ετών, τα οποία καλούσαν τους συνομιλητές τους σε προσωπική συνομιλία μέσω chat. Τα προφίλ προσεγγίστηκαν συνολικά από 50 άτομα. Το προφίλ του κοριτσιού προσεγγίστηκε από 49 άτομα, ενώ το προφίλ του αγοριού από έναν.

Στόχος της έρευνας ήταν η καταγραφή των κοινωνικών και ψυχολογικών χαρακτηριστικών των ατόμων που προσέγγισαν τα παιδιά, η θετική ή αρνητική πρόθευτή τους να έρθουν σε επαφή με αυτά, η

θεματολογία της συνομιλίας και ο βαθμός διακίνησης προνογραφικού υλικού.

Το 16% (8 στους 50) των ατόμων που προσέγγισαν τα προφίλ εμφάνισε παιδοφιλικά χαρακτηρίστηκα, όπως αυτά ορίζονται στη διεθνή βιβλιογραφία. Παρατηρήθηκαν τρεις διαφορετικές στρατηγικές προσέγγισης των παιδόφιλων, η πλειονότητα των οποίων επιχείρησε επανάληψη της συνομιλίας.

Δέξεις κλειδιά :

Παιδοφιλία, Διαδίκτυο, πειραματική έρευνα

A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το διαδίκτυο χαρακτηρίστηκε από ερευνητές ως η μεγαλύτερη εξέλιξη στην ιστορία της παιδοφιλίας, ο εικονικός χώρος που αντικατέστησε τις βόλτες προς άγραν θυμάτων σε παιδικές χαρές, αυλές σχολείων παιδότοπους κλπ. Τα διεθνή στατιστικά, ειδικά όσα προέρχονται από τις ΗΠΑ είναι καταλυτικά : Ένα στα έξι αγόρια θα κακοποιηθούν πριν από την ηλικία των 16 ετών από παιδόφιλους (παιδεραστές) και ένα στα τέσσερα κορίτσια, πριν από την ηλικία των 14. 5-10% των ανδρών στις ΗΠΑ θα προβούν σε παιδοφιλικές ενέργειες, που θα κυμανθούν από μεμονωμένα περιστατικά μέχρι συστηματική ενασχόληση. Δεδομένου ότι διεθνώς δεν είναι εύκολο να διενεργηθούν έρευνες για την παιδοφιλία στο Διαδίκτυο, οι στατιστικές ενδεχομένως να είναι πολύ ξιφερότερες.

Οι παιδόφιλοι, προσποιούμενοι ότι είναι έφηβοι, χρησιμοποιούν το διαδίκτυο (πχ. Chat rooms, facebook κλπ) για να προσελκύσουν παιδιά με σκοπό να τα κακοποιήσουν. Στην αρχή οι συζητήσεις είναι φιλικές, αργότερα όμως στρέφονται γύρω από σεξουαλικά θέματα, παρουσίαση σκηνών ερωτικού περιεχομένου, με σκοπό να πείσουν το παιδί ότι η σεξουαλική πράξη είναι καθόλα θεμιτή.

Μακροπρόθευμα επιδιώκουν να συναντηθούν με το παιδί και να αναπτύξουν σχέση έξω από το διαδίκτυο. Πάντως, εξαιτίας των ποινικών συνεπειών η πρόσβαση σε ιστοσελίδες με παιδικό προνογραφικό υλικό απαιτεί πλέον τη γνώση πολλών κωδικών. Οι σελίδες αυτές μερικές φορές είναι καλά κρυμμένες στο Διαδίκτυο.

(συνεχίζεται)

Ενημέρωση από το neo2.gr

Νέοι Κανόνες για την Ψηφιακή Εποχή 2/2/2010 - Μέρος 2ο (Τελευταίο)

γ) Θεσμοθέτηση της αρχής του φιλικού για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σχεδιασμού προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και διαδικασιών επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων (privacy by design). Υπόχρεοι θα είναι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας αλλά και οι παραγωγοί συναφών τεχνολογικών συστημάτων.

Η υλοποίηση της αρχής αυτής σημαίνει, μεταξύ άλλων, την έμπρακτη ελαχιστοποίηση και διαυφάλιση της ποιότητας των προσωπικών δεδομένων που τυγχάνουν επεξεργασίας καθώς και την ανάπτυξη τεχνικών μέσων για την ενημέρωση, την πρόσβαση και την εναντίωση των υποκειμένων των δεδομένων στην επεξεργασία που τους αφορά.

Τεχνολογίες ενίσχυσης της ιδιωτικότητας και η ύπαρξη τεχνολογικών προτύπων σχεδιασμού των συστημάτων αποτελούν τα μέσα για την επίτευξη του στόχου και θα πρέπει να αναπτυχθούν παράλληλα.

Για παράδειγμα, σε σύνθετα πληροφοριακά συστήματα θα πρέπει να διαχωρίζονται τα δεδομένα που υφίστανται επεξεργασία ανάλογα με τον εκάστοτε σκοπό, ο χρήστης θα πρέπει με ηλεκτρονικά μέσα να μπορεί να ενημερώνεται για το σκοπό και τον τρόπο της επεξεργασίας, οι εφαρμογές θα πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να ελαχιστοποιούν τους κινδύνους, π.χ. βιομετρικά δεδομένα να αποθηκεύονται μόνο σε κάρτες που κατέχουν τα ίδια τα υποκείμενα των δεδομένων, οι κάμερες για την παρακολούθηση της οδικής κυκλοφορίας και των μαζικών μέσων μεταφοράς να μην προβάλουν πρόσωπα και πινακίδες οχημάτων, εκτός και αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

δ) Θεσμοθέτηση της αρχής της υπευθυνότητας που αναφέρεται στα μέτρα ευωτερικής οργάνωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας και κατατείνει στη συμμόρφωσή του με τις επιταγές της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (π.χ. ορισμό υπεύθυνου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον οργανισμό, ύπαρξη πολιτικής ασφάλειας, διενέργεια μελέτης επιπτώσεων, οργάνωση γραφείου παραπόνων, πρόβλεψη επίλυσης των παραπόνων σε πρώτο βαθμό στον ίδιο τον οργανι-

σμό καθώς και συμμετοχή σε σχήματα εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών προτού να άγεται το παράπονο / η προσφυγή ενώπιον των Αρχών Προστασίας, κλπ.).

ε) Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας των Αρχών Προστασίας : Η γραφειοκρατική προσέγγιση αποτελεί τροχοπέδη στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Οι Αρχές θα πρέπει να λειτουργούν με πλήρη ανεξαρτησία, να διαθέτουν επαρκείς πόρους και ανθρώπινο δυναμικό και να δώσουν βαρύτητα στην προληπτική δράση.

Με δεδομένες τις προηγούμενες προτάσεις ενίσχυσης των ουσιαστικών υποχρεώσεων των υπευθύνων επεξεργασίας, η προληπτική δράση περιλαμβάνει την έγκαιρη συμμετοχή των Αρχών κατά τη νομοπαρακευαστική διαδικασία, τη δραστική απλοποίηση μέχρι και την κατάργηση, εκτός εξαιρέσεων, του θεσμού της γνωστοποίησης επεξεργασιών και τη δυνατότητα επιλεκτικής εξέτασης των ατομικών προσφυγών. Για το τελευταίο θα πρέπει να προβλέπονται κριτήρια, όπως ιδίως η σημασία της υπόθεσης για το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, και τα κριτήρια αυτά να είναι διαφανή.

στ) Προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων λόγω των αλλαγών που επέφερε η Συνθήκη της Λισσαβόνας. Καταρχήν η Συνθήκη της Λισσαβόνας αναβαθμίζει το ατομικό δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων : Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, συνεπώς και το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων που κατοχυρώνεται στο άρθρο 8, αποκτά δεσμευτική ισχύ πρωτογενούς δικαίου της Ένωσης και διέπει τη δράση όλων των οργάνων και οργανισμών της Ε.Ε. καθώς και των οργάνων των κρατών μελών όταν εφαρμόζουν δίκαιο της Ένωσης.

Το ίδιο δικαίωμα με την ίδια έκταση κατοχυρώνεται και στο άρθρο 16 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακολουθώντας τη λογική της κατάργησης των πρώην τριών πυλώνων της Ε.Ε. Συνεπώς, τίθεται το ζήτημα είτε της επέκτασης της Οδηγίας 95/46/EK και στους τομείς της κρατικής ασφάλειας, εθνικής άμυνας και δημόσιας ασφάλειας είτε της δημιουργίας ειδικού θεσμικού πλαισίου για

Ενημέρωση από το neo2.gr

τους τομείς αυτούς.

Η Ο.Ε. του Αρθρου 29 της Οδηγίας αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της κρατικής δράσης στους τομείς αυτούς, που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν διαφοροποιημένη στάθμιση των αντίρροπων συμφερόντων. Άλλωστε και η Διακήρυξη 21 και το άρθρο 39 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπουν παρεκκλίσεις ή τη δυνατότητα παρεκκλίσεων. Ωστόσο η Ο.Ε. του Αρθρου 29 επισημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρχει ένα ολοκληρωμένο σύστημα προστασίας ιδίως στον τομέα της αυτονομικής και δικαστικής συνεργασίας, ο οποίος αυτή τη στιγμή διέπεται από κατακερματισμένες και υποβαθμισμένους επιπέδου διατάξεις. Η χρήση νέων τεχνολογιών που επιτρέπουν το υσυχετισμό δεδομένων, π.χ. εξυπνα συστήματα βιντεοεπιτήρησης με αναγνώριση συμπεριφοράς ή διασύνδεσης με συστήματα αυτόματης ταυτοποίησης κατόχων οχημάτων, τη δημιουργία προφίλ και την αυτόματη κατάταξη των ατόμων σε υπόπτους ή μη, στα χέρια των διωκτικών αρχών καθίστανται επικίνδυνα εργαλεία.

Απαιτείται συνεπώς πρώτον η δημιουργία συνεκτικού πλαισίου διαχείρισης των πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών σε ένα περιβάλλον που σέβεται την προστασία των προσωπικών δεδομένων, δεύτερον η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης σε ρυθμίσεις και βάσεις δεδομένων πριν την επέκτασή τους, τρίτον η ενίσχυση του δημοκρατικού ελέγχου μέσω των εθνικών κοινοβουλίων και της διαβούλευσης με τις Αρχές Προστασίας Δεδομένων, τέλος η ενίσχυση της διαφάνειας που μεταφράζεται ως πλήρη ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, εκτός βέβαια εξαιρετικών λόγων που δικαιολογούν τον περιορισμό του δικαιώματός τους για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

η) Η παγκοσμιοποίηση στην οικονομία αλλά και στο έγκλημα (τρομοκρατία, οικονομικό έγκλημα) απαιτεί την ενίσχυση των μέσων αντιμετώπισης αυτών των ξητημάτων. Έτσι, η Ο.Ε. του Αρθρου 29 της Οδηγίας προτείνει την ενίσχυση των εργαλείων δημιουργίας ενός ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας των προσωπικών δεδομένων σε τρίτες χώρες ώστε τα δεδομένα των πολιτών της ΕΕ να διακινούνται με ασφάλεια.

Στον τομέα της οικονομίας προτείνεται μεταξύ άλ-

λων η ζητήση συμπεριληψη στην Οδηγία 95/46/EK των εταιρικών δεσμευτικών κανόνων (Binding Corporate Rules) ως μέσο διασφάλισης του ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας και μέτρο επίδειξης υπευθυνότητας εκ μέρους των υπευθύνων επεξεργασίας, η βελτίωση της διαδικασίας αναγνώρισης του ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας σε τρίτες χώρες, η θέσπιση κανόνα βάσει του οποίου θα ευθύνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας που είναι εγκατευθυμένος σε κράτος μέλος της Ε.Ε. για τυχόν παρανομη επεξεργασία των δεδομένων που διαβιβάζει σε τρίτη χώρα, τέλος η προώθηση διεθνών κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων όπως της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Διακήρυξης της Μαρούτης που υιοθετήθηκε από την τελευταία Διεθνή Σύνοδο των Επιτρόπων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και του διαυγονιακού εγκλήματος προτείνεται η θέσπιση διατλαντικής συμφωνίας με τις Η.Π.Α. ως κατάλληλο μέσο προστασίας των προσωπικών δεδομένων υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται τα δικαιώματα του υποκειμένου όπως στα κράτη μέλη της Ε.Ε. Έχει ήδη καταρτισθεί σχέδιο Συμφωνίας, το οποίο ενώ βρίσκεται στη σωστή κατεύθυνση παρουσιάζει ακόμη αρκετές ελλείψεις ως προς τις βασικές αρχές που διέπουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Στο σημείο αυτό υπενθυμίζουμε ότι τέτοιου είδους διεθνείς Συμφωνίες απαιτούν σύμφωνα με το άρθρο 218 παρ. 6 της Συνθήκης της Λισσαβόνας την προηγούμενη έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο ξήτησε ήδη τις απόψεις των Αρχών Προστασίας ως προς αυτό αλλά και άλλες διεθνείς Συμφωνίες, κυρίως για τη διαβίβαση στοιχείων επιβατών (PNR) προς τις Η.Π.Α. και την Αυστραλία καθώς και τη Συμφωνία που αφορά τη διαβίβαση δεδομένων από το σύστημα SWIFT προς τις Η.Π.Α. Αυτές οι Συμφωνίες επειδή έχουν περιορισμένη χρονική ισχύ πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης και σε αυτό το πλαίσιο είναι σημαντικός ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Γιάννης Μπόθος

Θέματα Ασφάλειας στο Internet

Έρευνα από Δημοσιεύματα του Ελληνικού Τύπου

To Τέλος της Δωρεάν Ενημέρωσης από το Internet

Φαίνεται ότι μετράνε λίγους μήνες ακόμα οι χρήστες του Internet για δωρεάν πρόσβαση στις ιστοσελίδες των εφημερίδων και των περιοδικών. Ήδη, οι "New York Times" ανακοίνωσαν τον Ιανουάριο του 2010 ότι από τις αρχές του 2011 θα δίνεται στους επισκέπτες της ηλεκτρονικής έκδοσης της δημοφιλούς εφημερίδας δωρεάν πρόσβαση αλλά μόνο για συγκεκριμένο αριθμό άρθρων ανά μήνα και ότι η υπέρβαση αυτού του αριθμού θα χρεώνεται.

Είναι γεγονός ότι είναι έντονη μια περίοδος κρίσης στους δημοσιογραφικούς οργανισμούς σ' όλον τον κόσμο καθώς οι κυκλοφορίες των εντύπων και κατά συνέπεια και τα διαφημιστικά έσοδα μειώνονται λόγω του ότι οι αναγνώστες προτιμούν την αμεσότητα και την δωρεάν ενημέρωση του Διαδικτύου. Οι υπεύθυνοι της εφημερίδας θέλουν μεν έναν επαρκή αριθμό συνδρομητών για την οnline έκδοσή τους αλλά και να μην μειωθεί από την άλλη μεριά ο αριθμός των επισκεπτών που δεν είναι συνδρομητές ώστε να μην χαθούν και τα έσοδα από τις διαδικτυακές διαφημίσεις.

Την αρχή έκανε ο Αμερικανοαυτραλός μεγιστάνας των MME *Rupert Murdoch*, ο οποίος ήρθε σε κόντρα με το Google και δήλωσε ότι η ποιοτική δημοσιογραφία κοστίζει και δεν είναι δυνατόν να βασιστούν οι εκδότες των εφημερίδων μόνο στις διαφημίσεις αλλά ούτε και να προφέρουν δωρεάν ενημέρωση. Πολλοί δεν είναι πάντως καθόλου φιλόδοξοι για την επιτυχία ενός τέτοιου εγχειρήματος καθώς είναι πάρα πολλές οι ιστοσελίδες που παρέχουν δωρεάν και μάλιστα πληρέστατη και συνεχή ενημέρωση.

Πάντως, οι υπεύθυνοι της "New York Times" είχαν επιχειρήσει άλλες δύο φορές στο παρελθόν να επιβάλλουν χρέωση στην διαδικτυακή έκδοσή της, το 1996 και το 2007, αλλά αναγκάστηκαν να κάνουν πίσω λόγω της πολύ μικρής ανταπόκρισης του διαδικτυακού κοινού και της συνεπακόλουθης πτώσης των διαφημιστικών εσόδων. Η εφημερίδα ψάχνει να βρει την "χρυσή τομή" ανάμεσα στα εκατομμύρια των περιστασιακών επισκεπτών της ιστοσελίδας της αλλά και στο κέρδος από τους λίγους αλλά αφοσιωμένους τακτικούς αναγνώστες και συνδρομητές.

"ΤΑ ΝΕΑ" 23 Ιαν 2010
"ΤΟ ΒΗΜΑ" 24 Ιαν 2010

Η Διαφύλαξη των Προσωπικών Δεδομένων

Με αφορμή την Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων, (28 Ιανουαρίου), η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Data Protection Authority, <http://www.dpa.gr>) κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τα προσωπικά μας δεδομένα, τα οποία πρέπει να προσέχουμε σε ποιον τα δίνουμε και για ποιο σκοπό.

Στόχος της Αρχής είναι η προληπτική δράση και όχι η καταυτολή για την αποτροπή των φαινομένων παραβίασης των προσωπικών δεδομένων και τα μεγάλα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει είναι η αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία (spam e-mails), τα έξυπνα συστήματα βιντεοεπιτήρησης με αναγνώριση συμπεριφοράς και τα συστήματα αυτόματης ταυτοποίησης προσώπων.

"ΤΑ ΝΕΑ" 29 Ιαν 2010

Χωρίς Νόημα οι Πολλοί Φίλοι στο Facebook

Η μανία που έχει καταλάβει πολλούς, νεαρούς κυρίως, χρήστες της δημοφιλούς ιστοσελίδας κοινωνικής δικτύωσης ώστε να δημιουργούν συλλογή με "φίλους" σ' αυτήν δεν έχει καθόλου πρακτικό αντίκρυσμα σύμφωνα με Βρετανούς επιστήμονες καθώς ο ανθρώπινος εγκέφαλος μπορεί να τα καταφέρει το πολύ με 150 φίλους, όπως συμβαίνει και στον πραγματικό κόσμο, και όχι με μερικές χιλιάδες, όπως υπερηφανεύονται μερικοί φανατικοί της διαδικτυακής κοινωνικότητας.

Το όριο των 150 φίλων ισχύει από μελέτες που έχουν γίνει για την εξέλιξη της ανθρώπινης κοινωνικότητας από τα αρχαία χρόνια μέχρι και σήμερα και αυτό άσχετα με το πόσο κοινωνικός είναι κάποιος. Οι επιστήμονες προειδοποιούν ακόμη ότι οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης ενισχύουν μια ανησυχητική τάση για "εθισμό στις φιλίες", που παρασύρει τους χρήστες σ' ένα άνευ προηγουμένου άσκοπο κυνήγι εικονικών φίλων.

"ΚΟΣΜΟΣ" (Κοζάνη) 29 Ιαν 2010

Θέματα Ασφάλειας στο Internet

Έρευνα από Δημοσιεύματα του Ελληνικού Τύπου

Τα Παιδιά Ξεχνούν το Παραδοσιακό Γράψιμο

Όλο και περισσότεροι γονείς ανησυχούν τελευταία για το ότι η εκτεταμένη χρήση των νέων τεχνολογιών και κυρίως των ηλεκτρονικών υπολογιστών επηρεάζουν αρνητικά την ικανότητα των παιδιών να μπορούν να γράψουν με μολύβι ή με στυλό. Αυτό σχύει ακόμη και για τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας, τα οποία μαθαίνουν από πολύ νωρίς την χρήση του υπολογιστή και του Internet και έτσι δεν εξασκούνται ικανοποιητικά στο παραδοσιακό γράψιμο με το μολύβι ή το στυλό αλλά και σε άλλες βασικές κινητικές ικανότητες του ατόμου.

Ειδικοί επιστήμονες τονίζουν ότι η έλλειψη εξάσκησης στο παραδοσιακό γράψιμο επιφέρει αρνητικά αποτελέσματα στην ικανότητα κινητικότητας του παιδικού χεριού και στην εγένει νοητική του εξέλιξη. Το παραδοσιακό γράψιμο με στυλό αποτελεί έναν πολύ σημαντικό τρόπο επικοινωνίας και στην ουσία προάγει την δημιουργικότητα του ατόμου, την δεξιοτεχνία των δακτύλων και την σωστή νοητική του εξέλιξη.

"ΠΟΛΙΤΗΣ" (Φλώρινα) 3 Φεβρούαριος 2010

To Internet Προκαλεί Κατάθλιψη

Σύμφωνα με έρευνα που έγινε στην Μεγάλη Βρετανία διαπιστώθηκε ότι όσοι αφιερώνουν πολύ χρόνο στο Internet, είναι πιο πιθανό να εμφανίζουν σημάδια κατάθλιψης, αλλά υπάρχει και ο αντίλογος που λέει ότι δεν είναι ξεκάθαρο αν το Internet προκαλεί κατάθλιψη ή αν έλκονται απ' αυτό όσοι χρήστες είναι ήδη καταθλιπτικοί.

Οι ερευνητές ανακάλυψαν ότι πολλοί φανατικοί χρήστες του Διαδικτύου αναπτύσσουν καταναγκαστική εξάρτηση απ' αυτό και τείνουν να αντικαταστήσουν τις κοινωνικές συνήθειες της πραγματικής τους ζωής με τις online επαφές και τις συνομιλίες σε chat rooms αλλά και σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, όπως είναι το Facebook και το MySpace. Είναι αυτό το είδος του "εθιστικού σερφφαρίσματος" που μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στην διανοητική υγεία των χρηστών.

Όσοι είναι "κολλημένοι" με το Internet περνάνε πολλές ώρες σε πορνογραφικές ιστοσελίδες ή σε on-

line τυχερά παιχνίδια ή και σε online κοινότητες. Όλοι αυτοί οι χρήστες διαπιστώθηκε ότι έχουν συμπτώματα μέτριας έως σοβαρής κατάθλιψης αλλά οι ερευνητές δεν μπορούν να είναι απόλυτα βέβαιοι αν τελικά προηγείται η κατάθλιψη ή ο εθισμός στο Internet.

Στα παραπάνω συμπεράσματα υπάρχει βέβαια και ο αντίλογος, δηλαδή ότι όσοι είναι ήδη αγχωτικοί και καταθλιπτικοί, είναι πιο πιθανό να ασχοληθούν με το Internet και όχι το αντίστροφο, δηλαδή η υπερβολική ενασχόληση με το Internet να τους δημιουργήσει ψυχικά προβλήματα. Υπάρχουν βέβαια και οι επιστήμονες που υποστηρίζουν ότι η ενασχόληση με το Internet μπορεί να έχει θετική επίδραση στον ψυχισμό του ατόμου καθώς τον βγάζει από την απομόνωση και ενθαρρύνει τις φιλίες και τις κοινωνικές σχέσεις.

"ΠΟΛΙΤΗΣ" (Φλώρινα) 5 Φεβρούαριος 2010

Συντονισμένη Επίθεση από Hackers

Σε μια από τις μεγαλύτερες επιθέσεις hackers, ή "κυβερνοεγκληματιών" κατ' άλλους, που έχει γίνει ποτέ, εκτιμάται ότι από τα τέλη του 2008 έως και τις αρχές του 2010, επλήγησαν περισσότερα από 75.000 συστήματα υπολογιστών σε περίπου 2.500 επιχειρήσεις αλλά και σε 10 κυβερνητικές υπηρεσίες σε 196 χώρες. Πίσω από τις επιθέσεις φαίνεται ότι βρισκόταν μια συμμορία με έδρα την Ανατολική Ευρώπη, που χρησιμοποιούσε τουλάχιστον 20 servers σε διάφορα σημεία του πλανήτη για τον έλεγχο και την διοίκηση της όλης δράσης.

Οι hackers χρησιμοποιούσαν μια νέα έκδοση του διαβόητου ZeuS Trojan, το οποίο εντοπίζεται δύσκολα από τα προγράμματα antivirus, και οι κύριοι στόχοι τους ήταν εταιρικά δεδομένα, μηνύματα e-mails, δεδομένα από συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες, κωδικοί χρηστών σε ιστοσελίδες και υπηρεσίες κ.ά.

"ΤΑ ΝΕΑ" 19 Φεβρούαριος 2010

